

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΣ: 2/2014

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΤ'

Συνεδρίαση της 7^{ης} Ιανουαρίου 2014

Σύνθεση:

Προεδρεύων: Ιωάννης Διονυσόπουλος, Νομικός Σύμβουλος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Νικόλαος Μουδάτσος, Παρασκευάς Βαρελάς, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Βασιλική Τύρου, Κουήν-Τακουή Χουρμουζιάν, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης και Αγγελική Καστανά, Νομικοί Σύμβουλοι.

Αριθμός Ερωτήματος: Ε66/3/19-12-2013 έγγραφο του Διοικητή ΙΚΑ-ΕΤΑΜ/ Γενική Διεύθυνση Ασφ/κών Υπηρεσιών -Διεύθυνση Ασφάλισης Εσόδων -Τμήμα Αναγκαστικών Μέτρων.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται πρέπει το αρμόδιο Υποκατάστημα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ να συμμορφωθεί με την εντολή του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Ρόδου, με την οποία διατάσσει την Διευθύντρια αυτού να προβεί σε άρση της επιβληθείσας κατάσχεσης εις χείρας τρίτου και εν προκειμένω της Αγροτικής Τράπεζας, και την αποδέσμευση των τραπεζικών λογαριασμών της Σ.Μ. ως διαχειρίστριας ΕΠΕ, καθώς και την αποδέσμευση του ατομικού ΑΦΜ αυτής από το εταιρικό ΑΦΜ της ΕΠΕ, καθόσον εκκρεμεί η εκδίκαση της ασηθείσας από την εν λόγω αντίδικο προσφυγής της από το καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο (Διοικητικό Πρωτοδικείο Ρόδου).

Εισηγήτρια: Παναγιώτα Σ. Παρασκευοπούλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το ΣΤ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ομοφώνως ως ακολούθως:

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ:

Η ως άνω υπηρεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, δυνάμει του υπ' αρ. πρωτ. Ε66/3/19-12-2013 εγγράφου της , μας γνωστοποίησε τα εξής:

Η επιχείρηση «Α...Ε... ΕΠΕ» τηρεί οφειλές (κύρια και πρόσθετα τέλη) προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Ρόδου, από καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές, μισθολογικών η περιόδων απασχόλησης 1/9/2008 – 31/7/2013, τις οποίες μέχρι σήμερα δεν έχει ρυθμίσει (σχετ. έγγρ. 14042/31-7-2013 Περ/κού Υποκ/τος Ρόδου-Τμήμα Εσόδων-Ταμειακή Υπηρεσία).

Την 24-11-2011, το εν λόγω Υποκ/μα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για την διασφάλιση και είσπραξη των απαιτήσεων του Ιδρύματος, εξέδωσε το με αρ. πρωτ. 23946/24-11-2011 κατασχετήριο εις χείρας της Αγροτικής Τράπεζας, ως τρίτου, για λογαριασμό της ανωτέρω οφειλέτριας, αλλά και άλλων 43 οφειλετών του, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2915/2001 σε συνδυασμό με το άρθρο 30^Α του Ν.Δ. 356/74 – ΚΕΔΕ. Ειδικότερα με το ανωτέρω κατασχετήριο κατάσχονται οι τραπεζικοί λογαριασμοί της εν λόγω εταιρείας, αλλά και των διαχειριστών αυτής, οι οποίοι, σύμφωνα με το άρθρο 69 του Ν. 2676/1999, ευθύνονται με την ατομική τους περιουσία, αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για τα χρέη των εταιρειών που διοικούν. Συγκεκριμένα, κατασχέθηκαν οι ατομικοί λογαριασμοί της Σ.Μ., μέχρι ποσού 83.884, 77 ευρώ, που αντιστοιχεί στο οφειλόμενο από την ΕΠΕ ποσό που δημιουργήθηκε μέχρι τις 19-6-2010 (μέρος της συνολικής οφειλής, ύψους 144.677, 39 ευρώ), οπότε και έπαψε η θητεία της ως διαχειρίστριας της ΕΠΕ.

Την 25-11-2011, το ως άνω κατασχετήριο επιδόθηκε στο ανωτέρω Πιστωτικό Ίδρυμα, προκειμένου να δεσμευτούν οι τραπεζικοί λογαριασμοί, τόσο του νομικού προσώπου (επιχείρησης), όσο και των διοικούντων αυτής (διαχειριστών), σύμφωνα με τα άρθρο 69 του Ν. 2676/1999.

Την 5-12-2011, η Αγροτική Τράπεζα υπέβαλε στο Ειρηνοδικείο Ρόδου την με αρ. 426/5-12-2011 δήλωση τρίτου, με την οποία δηλώνει ότι υφίσταται χρηματικό υπόλοιπο σε τρεις λογαριασμούς της Σ.Μ., συνολικού ύψους 3.453, 58 ευρώ.

Την 13-12-2011, το εν λόγω Πιστωτικό Ίδρυμα απέδωσε το ανωτέρω χρηματικό ποσό στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Ρόδου, και εισπράχθηκε με το με αρ. 13055/13-12-2011 γραμμάτιο εισπραξης (συνολικού ποσού 3.460, 73 ευρώ, το οποίο περιλαμβάνει και 7, 15 ευρώ που αποδόθηκαν από λογαριασμό του έτερου διαχειριστή Γ.Χ.).

Την 6-06-2013, η ανωτέρω διαχειρίστρια Σ.Μ. κατέθεσε προσφυγή κατά του από 24-11-2011 κατασχετηρίου ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Ρόδου, ισχυριζόμενη ότι, την 19-12-2005 (διάστημα μικρότερο του μηνός από την ίδρυση της εταιρίας) μεταβίβασε με συμβολαιογραφικό έγγραφο όλες τις αρμοδιότητες της διαχείρισης στον Γ.Χ., και για την οποία (προσφυγή) δεν έχει, έως σήμερα, προσδιορισθεί δικάσιμος.

Την 7-06-2013, η Σ.Μ. κατέθεσε αίτηση αναστολής εκτέλεσης της επιβληθείσας από το ανωτέρω υποκ/μα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Ρόδου, από 24-11-2011, κατάσχεσης εις χείρας του Πιστωτικού Ιδρύματος.

Την 12-06-2013, το ως άνω υποκ/μα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Ρόδου, με το υπ' αρ. πρωτ. 11075/2013 έγγραφό της, κατέθεσε υπόμνημα στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Ρόδου, όπου αναφέρει ότι, όπως προκύπτει από το μητρώο της υπηρεσίας, η θητείας της Σ.Μ. ως διαχειρίστριας της εν λόγω ΕΠΕ, έληξε την 19/6/2010, οπότε και ανέλαβε ο Γ.Χ., καθώς στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος ΑΕ και ΕΠΕ) φαίνεται ότι υπάρχουν μόνο δύο δημοσιεύσεις: η πρώτη στις 5-12-2005 (αρ. φύλλου 12427 – σύσταση ΕΠΕ), με την οποία η Σ.Μ. ορίζεται διαχειρίστρια και η δεύτερη στις 28-6-2010 (αρ. φύλλου 6348 – Τροποποίηση καταστατικού), με την οποία δημοσιεύεται η από 19-6-2010 μεταβίβαση της εταιρικής μερίδας της Σ.Μ. στον Γ.Χ., ο οποίος διορίζεται εφεξής και διαχειριστής της ΕΠΕ. Ουδεμία άλλη μεταβολή ως προς την διαχείριση της ανωτέρω ΕΠΕ δεν έχει έως σήμερα κοινοποιηθεί στην ως άνω υπηρεσία.

Την 13-06-2013, σχετικό αίτημα προσωρινής διαταγής της Σ.Μ., απορρίφθηκε από την αρμόδια πρωτοδίκη του Διοικητικού Πρωτοδικείου Ρόδου.

Την 20-06-2013, η διαχειρίστρια επέδωσε στο Υποκατάστημα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Ρόδου εξώδικη δήλωση, με την οποία ζητούσε τόσο την άρση των επιβληθεισών κατασχέσεων εις χείρας του Πιστωτικού Ιδρύματος, ως τρίτου, όσο και την επιστροφή των ποσών που αποδόθηκαν στην υπηρεσία.

Την 9-07-2013, το αρμόδιο Υποκατάστημα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Ρόδου με το με αριθμ. πρωτ. 11539/2013 απαντητικό έγγραφό του, γνωστοποίησε στην Σ.Μ. ότι, το από 20-06-2013 αίτημά της αναφορικά με την άρση των επιβληθεισών κατασχέσεων, δεν μπορεί να ικανοποιηθεί κατά τις ισχύουσες διατάξεις, *«... παρά μόνο στην περίπτωση που η προαναφερθείσα εταιρεία ρυθμίσει τις οφειλές της, όπως ρητά προβλέπεται από την περ. 11 της Υποπαραγράφου ΙΑ2 της Παραγράφου ΙΑ του άρθρου 1 του Ν. 4152/2013»*.

Την 12-07-2013, η Σ.Μ. προσέφυγε με αίτησή της στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Ρόδου, ο οποίος, με το υπ' αρ. πρωτ. 1212/15-07-2013 έγγραφό του γνωστοποίησε στο αρμόδιο Υποκατάστημα, την άποψή του περί άρσης της κατάσχεσης των επιβληθεισών κατασχέσεων.

Την 19-07-2013, το Υποκατάστημα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Ρόδου, κατέθεσε στον Εισαγγελέα, γραπτώς τις απόψεις του αναφορικά με την άρση των κατασχέσεων.

Την 24-07-2013, ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Ρόδου με την με αριθμ. 1286/2013 εντολή του, διατάσσει την υπηρεσία, να προβεί στην άρση των επιβληθεισών κατασχέσεων, καθώς και στην αποδέσμευση της Σ.Μ. από τα χρέη της ανωτέρω ΕΠΕ.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάται, εάν θα πρέπει το αρμόδιο Υποκατάστημα του Ιδρύματος να συμμορφωθεί με την εντολή του Εισαγγελέα, καθ' όσον εκκρεμεί η εκδίκαση της ασηκθείσας από την Σ.Μ., προσφυγής από το καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο (Διοικητικό Πρωτοδικείο Ρόδου).

II. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ:

1. Κατ' αρχάς, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Ν. 2915/2001 (ΦΕΚ Α' 109) «Επιτάχυνση της τακτικής διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και λοιπές δικονομικές διατάξεις»: *«Το απόρρητο των κάθε μορφής καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και των άυλων μετοχών που καταχωρίζονται στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών (Κ.Α.Α.) δεν ισχύει έναντι του δανειστή που έχει δικαίωμα κατάσχεσης της περιουσίας του δικαιούχου της κατάθεσης ή της μετοχής. Το απόρρητο αίρεται μόνο για το χρηματικό ποσό που απαιτείται για την ικανοποίηση του δανειστή».*

Το δε άρθρο 30^Α του Ν.Δ. 356/1974 «Κώδικας Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων» (ΦΕΚ Α' 90), όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρ. 67 του Ν. 3842/2010, ΦΕΚ Α 58/23.4.2010, ορίζει ότι: *«Ειδικά για κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων, το κατασχετήριο έγγραφο κοινοποιείται στο κεντρικό κατάστημα ή σε οποιοδήποτε υποκατάστημα αυτών και μπορεί να περιέχει πολλούς οφειλέτες του Δημοσίου. Στο κατασχετήριο αυτό έγγραφο επισυνάπτεται για τον κάθε οφειλέτη πίνακας στον οποίο αναφέρεται το είδος και το ποσό κάθε οφειλής, ως και ο αριθμός και η χρονολογία βεβαίωσής της. Η δήλωση του πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32, γίνεται κοινή για όλους τους οφειλέτες του κατασχετηρίου εγγράφου και συνοδεύεται απαραίτητα από παραστατικό κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού του κάθε οφειλέτη για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία επίδοσης του κατασχετηρίου εγγράφου και μιας ημέρας μετά από αυτήν, άλλως θεωρείται ότι δεν υποβλήθηκε ποτέ η δήλωση. Η απόδοση των ποσών στην υπηρεσία που επέβαλε την κατάσχεση γίνεται υποχρεωτικά εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της δήλωσης του πιστωτικού ιδρύματος. Οι διατάξεις των άρθρων 87 και 88 του ν.δ. 17.7/13.8.1923 (ΦΕΚ 224 Α) δεν εφαρμόζονται. Για την ανωτέρω διαδικασία δεν καταβάλλονται έξοδα».*

Στο δε άρθρο 12 της υποπαραγράφου ΙΑ2 της παρ. Α του άρθρου 1 του Ν. 4152/2013 (ΦΕΚ Α' 107) «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής νόμων 4046, 4093/2012 και 4127/2013» ορίζονται τα ακόλουθα:

«Παράγραφος ΙΑ': Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας-Υποπαράγραφος ΙΑ2: Ρύθμιση «Νέας Αρχής» των οφειλομένων εισφορών στους φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και λοιπές διατάξεις: 12. Οι διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 63 του ν. 3996/2011 (Α' 170) αντικαθίστανται ως ακολούθως: «Το μέτρο της κατάσχεσης εις χείρας τρίτων που έχει επιβληθεί στους οφειλέτες του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για τη διασφάλιση των απαιτήσεων του Ιδρύματος αίρεται με την υπαγωγή του οφειλέτη σε καθεστώς ρύθμισης, κατόπιν σχετικού αιτήματος. Αποδιδόμενα ποσά από κατασχέσεις εις χείρας τρίτων που είχαν επιβληθεί πριν την υπαγωγή σε καθεστώς ρύθμισης, λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη τρεχουσών δόσεων της ρύθμισης».

2. Εξάλλου, με τις διατάξεις των άρθρων 8, 8^Α, 16, 17 και 38 του Ν. 3190/1955 «Περί Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης» (Α' 91) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρ. 8 – Δημοσιότητα

1. Αντίγραφο της εταιρικής σύμβασης κατατίθεται με επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή και υποχρεωτικά από το Συμβολαιογράφο, μέσα σε ένα μήνα από την κατάρτισή της, στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου της έδρας της Εταιρείας. Ο Γραμματέας καταχωρίζει την εταιρική σύμβαση στο Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης. 2. Με επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή και με δαπάνες της ενδιαφερόμενης Εταιρείας, δημοσιεύεται, στο Τεύχος Ανωμόνων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβέρνησης ανακοίνωση για την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης των πράξεων και των στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα...» (οι παρ. 1 και 2 αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο 4 του Π.Δ. 419/1986 ΦΕΚ Α' 197).

Άρθρ. 8^Α (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρ. 6 του Π.Δ. 419/1986)

1. Η Εταιρεία δεν μπορεί να αντιτάξει στους τρίτους τις πράξεις ή τα στοιχεία για τα οποία δεν τηρήθηκε η δημοσίευση που προβλέπει η παράγραφος 2 του άρθρου 8, εκτός αν αποδείξει ότι οι τρίτοι τα γνώριζαν. Πράξεις ή στοιχεία που έχουν δημοσιευθεί δεν αντιτάσσονται στους τρίτους πριν περάσουν δέκα πέντε (15) ημέρες από τη δημοσίευση, εφόσον οι τρίτοι αποδεικνύουν ότι δεν ήταν

δυνατόν να τα γνωρίζουν. 2. Οι τρίτοι μπορούν να επικαλούνται πράξεις ή στοιχεία, για τα οποία δεν ολοκληρώθηκαν οι διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8, εκτός εάν η έλλειψη δημοσιότητας τα καθιστά ανίσχυρα...».

Άρθρον 16 – Διαχείρισις και εκπροσώπησις

Η διαχείρισις των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπησις της εταιρείας ανήκει, εάν δεν συνεφωνήθη άλλως, εις όλους τους εταίρους δρώντας συλλογικώς.

Άρθρον 17 – Διορισμός διαχειριστών

1. Δια του καταστατικού ή δι' αποφάσεως της συνελεύσεως των εταίρων, η διαχείρισις των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπησις της εταιρείας, δύναται να ανατεθή εις ένα ή πλείονας εταίρους ή μη εταίρους, επί ωρισμένον χρόνον ή μη. 2. Εάν η κατά την προηγουμένην παρ. διαχείρισις ανετέθη εις πλείονας και δεν ωρίσθη άλλως οι διαχειρισταί δρώσι συλλογικώς. 3. Η απόφαση της Συνέλευσης για το διορισμό των διαχειριστών, στην οποία πρέπει απαραίτητα να αναφέρεται αν οι διαχειριστές αυτοί δεσμεύουν την εταιρεία όταν ενεργούν μεμονωμένα ή από κοινού, υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8. Στη δημοσιότητα υποβάλλεται επίσης η με οποιοδήποτε τρόπο λήξη της διαχείρισης ως προς ένα ή περισσότερους διαχειριστές. Ελάττωμα ως προς το διορισμό των διαχειριστών δεν αντιτάσσεται στους καλόπιστους τρίτους, εφόσον τηρήθηκαν οι σχετικές με το διορισμό τους διατυπώσεις δημοσιότητας (η παρ. 3 του άρθρου 17 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του Π.Δ. 419/1986 (Α' 197). 4...

Άρθρ. 38 – Γενικαί διατάξεις

1...2...3...4. Κάθε τροποποίηση της εταιρικής σύμβασης μαζί με ολόκληρο το νέο κείμενο της σύμβασης υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας που ορίζει το άρθρο 8. Πριν από την τήρηση των παραπάνω διατυπώσεων, η τροποποίηση δεν παράγει αποτελέσματα» (η παρ. 4 του άρθρου 38 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 12 του Π.Δ. 419/1986 – ΦΕΚ Α' 197)».

3. Περαιτέρω, στα άρθρα 101 παρ. 1 και 115 του Ν. 2238/1994 (Α' 151), όπως το άρθρο 115 ισχύει μετά την προσθήκη της παρ. 3 με το άρθρο 22 παρ. 6 του Ν. 2648/1998, ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 101: Υποκείμενο φόρου.

1. Στο φόρο υπόκεινται: α)...β)...γ)...δ)...ε) Οι ημεδαπές εταιρίες περιορισμένης ευθύνης. στ)...».

«Άρθρο 115: Ευθύνη διοικούντων νομικά πρόσωπα

1. Τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, διαχειριστές ή διευθύνοντες σύμβουλοι και εκκαθαριστές των ημεδαπών ανωνύμων εταιρειών ή συνεταιρισμών κατά το χρόνο της διάλυσης ή συγχώνευσής του ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για την πληρωμή του φόρου που οφείλεται από αυτά τα νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τον παρόντα (νόμο), καθώς και του φόρου που παρακρατείται, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους... 2. Τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, διαχειριστές και γενικά εντεταλμένοι στη διοίκηση του νομικού προσώπου, κατά το χρόνο της διάλυσης των λοιπών νομικών προσώπων του άρθρου 101, ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για την πληρωμή του φόρου που οφείλεται από αυτά τα νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και των φόρων που παρακρατούνται, ανεξάρτητα από τον χρόνο βεβαίωσής τους. 3. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για τους παρακρατούμενους φόρους και κατά τη διάρκεια λειτουργίας του νομικού προσώπου που εκπροσωπούν, ως εξής: α) Αν έχει γίνει η παρακράτηση φόρου, όλα τα πρόσωπα που είχαν μία από τις ως άνω ιδιότητες από τη λήξη της προθεσμίας απόδοσης του φόρου και μετά. β) Αν δεν έχει γίνει η παρακράτηση φόρου, όλα τα πρόσωπα, που είχαν μία από τις πιο πάνω ιδιότητες κατά το χρόνο που υπήρχε η υποχρέωση παρακράτησης του φόρου».

Σημειωτέον ότι, με το άρθρο 4 παρ. 4 Ν. 2556/1997 (Α 270/24.12.1997) «Μέτρα κατά της εισφοροδιαφυγής, διασφάλιση των εσόδων ΙΚΑ και άλλα θέματα», όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρ. 69 Ν. 2676/1999 (ΦΕΚ Α 1), η οποία άρχισε να ισχύει από τη δημοσίευση του νόμου αυτού (2676/1999) στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 5.1.1999, ορίζεται ότι:

«Οι διατάξεις του άρθρου 115 του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α), όπως ισχύουν κάθε φορά, που αναφέρονται στην ευθύνη των διοικούντων νομικά πρόσωπα για

την καταβολή των φόρων που οφείλουν στο Δημόσιο τα πρόσωπα αυτά, εφαρμόζονται κατ' αναλογία και για την καταβολή των οφειλομένων στο Ι.Κ.Α. ασφαλιστικών εισφορών».

4. Με το ν. 5638/1932 (ΦΕΚ Β-0) «Περί καταθέσεως εις κοινόν λογαριασμόν» εισήχθη στην Ελλάδα ο θεσμός του κοινού λογαριασμού. Ειδικότερα στο νόμο αυτό, όπως το άρθρο 1 αυτού αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. δ/τος 951/1971 και διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 124 περ. Δ' στοιχ. α' του ν. δ/τος 118/1973 ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 1: 1. Χρηματική κατάθεσις παρά Τραπέζη εις ανοικτόν λογαριασμόν επί ονόματι δύο ή πλειοτέρων από κοινού (Compte joint, joint account) είναι εν τη έννοια του παρόντος νόμου η περιέχουσα τον όρον ότι του εκ ταύτης λογαριασμού δύναται να κάμνει χρήση εν όλω ή εν μέρει, άνευ συμπράξεως των λοιπών είτε εις είτε τινές, και πάντες κατ' ιδίαν οι δικαιούχοι. 2. Η χρηματική κατάθεσις, περί ης η προηγούμενη παράγραφος, επιτρέπεται να ενεργείται και εις κοινόν λογαριασμόν επί προθεσμία ή ταμιευτηρίου υπό προειδοποίησιν. 3...

Άρθρο 4: Κατάσχεσις της καταθέσεως επιτρέπεται έναντι όμως των κατασχόντων αυτή τεκμαίρεται αμαχήτως ότι ανήκει εις πάντας τους δικαιούχους κατ' ίσα μέρη».

5. Τέλος, σύμφωνα με τα άρθρα 24 παρ. 1, 2 και 5 και 25 παρ. 1 και 2 του ν. 1756/1988 (ΦΕΚ Α' 35), ο οποίος κύρωσε τον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών:

« Άρθρο 24. Ανεξάρτητη δικαστική αρχή.

1. Η εισαγγελία είναι δικαστική αρχή ανεξάρτητη από τα δικαστήρια και την εκτελεστική εξουσία. 2. Δρα ενιαία και αδιάκριτα και έχει ως αποστολή την τήρηση της νομιμότητας, την προστασία του πολίτη και τη διαφύλαξη των κανόνων της δημόσιας τάξης.3...4...5. Έχουν δικαίωμα να απευθύνουν παραγγελίες, γενικές οδηγίες και συστάσεις, σχετικές με την άσκηση των καθηκόντων τους: α)...β) Ο εισαγγελέας εφετών και πρωτοδικών, προς τους εισαγγελικούς λειτουργούς, ανακριτικούς υπαλλήλους, δημόσιους κατηγορούς,

συμβολαιογράφους, υπαλλήλους εισαγγελίας, φύλακες μεταγραφών, υποθηκών, κτηματολογίων, νηολογίων, υποθηκολογίων πλοίων και αεροσκαφών, ληξιάρχους υπαλλήλους και επιμελητές και άμισθους δικαστικούς επιμελητές, της περιφέρειας της εισαγγελίας εφετών ο πρώτος και πρωτοδικών ο δεύτερος».
«Άρθρο 25. Αρμοδιότητες.

«1. Στην αρμοδιότητα του εισαγγελέα υπάγεται: α. η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, β. η άσκηση της ποινικής δίωξης, γ. η διεύθυνση της προανάκρισης, δ. η εποπτεία και ο έλεγχος των αστυνομικών αρχών αναφορικά με την πρόληψη και τη δίωξη των εγκλημάτων, ε. η υποβολή προτάσεων στα δικαστικά συμβούλια και τα δικαστήρια, στ. η άσκηση των ένδικων μέσων, ζ. η εκτέλεση των ποινικών αποφάσεων και η παροχή συνδρομής για την εκτέλεση εκτελεστών τίτλων, η. η εποπτεία και ο έλεγχος των σωφρονιστικών καταστημάτων, θ. ο έλεγχος των δημοσίων κατηγορών, των συμβολαιογράφων, των φυλάκων μεταγραφών, υποθηκών, νηολογίων, κτηματολογίων, υποθηκολογίων πλοίων και αεροσκαφών, των ληξιάρχων και των υπαλλήλων, επιμελητών και άμισθων δικαστικών επιμελητών, ι. ό, τι άλλο ο νόμος ορίζει. 2. Οι εισαγγελείς γνωμοδοτούν σε νομικά ζητήματα, που δεν έχουν εισαχθεί στα δικαστήρια, όταν τους υποβάλλουν ερωτήματα που αντιμετωπίζουν στην εκτέλεση των καθηκόντων τους: α. Όσοι αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο παράγραφος 5β. β. οι υπηρεσίες του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου σχετικά με την ερμηνεία και εφαρμογή του ποινικού νόμου...».

III. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ – ΑΝΑΛΥΣΗ – ΥΠΑΓΩΓΗ:

Από τις ανωτέρω διατάξεις, ερμηνευόμενες σύμφωνα με το γράμμα, το πνεύμα και το σκοπό του νόμου συνάγονται τα ακόλουθα:

1. α. Κατ' αρχάς, η διαχείριση των υποθέσεων της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης και η εκπροσώπηση της εταιρίας ανήκει σε όλους τους εταίρους, οι οποίοι δρουν συλλογικά. Είναι, όμως δυνατή η ανάθεση δυνάμει του καταστατικού ή αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως των εταίρων τόσο της διαχείρισης, όσο και της εκπροσώπησης σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα,

εταιίρους ή μη (ΑΠ 264/2004, Ε.Εμπ.Δ. 2004.317, Χρ.Ι.Δ. 2004.555, ΑΠ 90/1998, Δ/νη 1998.841, ΑΠ 760/1998, ΔΕΕ 1999.74 και Ε.Εμπ.Δ. 1999.759, Γεωργίου Μίντση, Η εκ του νόμου διαχείριση της ΕΠΕ, Αρμενόπουλος 1986, 871 επ.).

Εξάλλου, στις διατάξεις του άρθρου 217 παρ. 1 και 2 του ΑΚ, ορίζεται ότι: «*η πληρεξουσιότητα μπορεί να δοθεί με δήλωση προς τον εξουσιοδοτούμενο ή προς τον τρίτο, με τον οποίο επιχειρείται η δικαιοπραξία*» (παρ. 1) και ότι: «*εφόσον δεν συνάγεται κάτι άλλο, η δήλωση υποβάλλεται στον τύπο που απαιτείται για τη δικαιοπραξία, την οποία αφορά η πληρεξουσιότητα*» (παρ. 2).

β. Με τις διατάξεις του άρθρου 115 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος θεσπίστηκε πρόσθετη και αντικειμενική ευθύνη των προσώπων που είναι στη διοίκηση νομικών προσώπων. Ειδικότερα, διευθυντές, διαχειριστές, εκκαθαριστές, διευθύνοντες σύμβουλοι κλπ. ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για τους προς το Δημόσιο οφειλόμενους φόρους του νομικού προσώπου, παρακρατούμενους και μη, κατά τις ειδικότερες διακρίσεις του ανωτέρω άρθρου. Ενόψει όμως του σκοπού, αλλά και εξαιρετικής φύσεως των διατάξεων που επιβάλλει την στενή ερμηνεία αυτών, απαραίτητη προϋπόθεση για την γέννηση της κατά τα ανωτέρω ευθύνης των φυσικών προσώπων είναι να έχουν μία από τις αναφερόμενες στις προαναφερθείσες διατάξεις ιδιότητες (ευθύνη *ex officio*, ΣΤΕ 884/2011) και να βρίσκονται στη διοίκηση του νομικού προσώπου, δηλαδή έχοντας προηγουμένως αναλάβει καθήκοντα (πρβλ. ΣΤΕ 2030/2004, 102/2004).

Κατά τη ρητή διατύπωση της διατάξεως της παραγράφου 2 του άρθρου 115 του Κ.Φ.Ε., διευθυντές, διαχειριστές και γενικά εντεταλμένοι στη διοίκηση και διαχείριση εταιρείας περιορισμένης ευθύνης κατά τον χρόνο λύσεως αυτής, ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για την πληρωμή των κατά τον χρόνο αυτόν οφειλομένων από την εταιρεία φόρων εισοδήματος και παρακρατουμένων φόρων, αδιαφόρως του χρόνου στον οποίο ανάγονται οι φόροι αυτοί, καθώς και του χρόνου βεβαιώσεώς τους (ΣΤΕ 1326/2012, 2497-8/2007).

Όσον δε αφορά ειδικότερα τις ασφαλιστικές εισφορές, με την προαναφερόμενη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 69 του Ν. 2676/1999, η απλή πρόσθετη ευθύνη των φυσικών προσώπων, που έχουν την ιδιότητα του διευθυντή, διαχειριστή ή

διευθυνόντων συμβούλων ανώνυμης εταιρίας, για την καταβολή των οφειλομένων στο ΙΚΑ ασφαλιστικών εισφορών επεκτείνεται, το πρώτον, και κατά το χρόνο λειτουργίας της εταιρίας, σε αντίθεση με το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς (άρθρ. 4 παρ. 4 του Ν. 2556/1997), με το οποίο η ανωτέρω ευθύνη θεσπιζόταν μόνο κατά το χρόνο λύσης της εταιρίας. Εξάλλου, από το συνδυασμό της διάταξης αυτής με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 115 του Ν. 2238/1994 συνάγεται ότι, τα πρόσωπα που φέρουν μία από τις ανωτέρω ιδιότητες μετά την έναρξη ισχύος της ανωτέρω διάταξης (στις 5.1.1999) ευθύνονται για την καταβολή των κατά τη θητεία τους οφειλομένων εισφορών προς το ΙΚΑ και μάλιστα αδιάφορα από τον χρόνο εις τον οποίο αναφέρονται οι εισφορές ή τον χρόνο βεβαίωσής τους (πρβλ. ΣΤΕ 2028/1997, Διδικ 1998, σελ. 475), αρκεί το προαναφερόμενο πρόσωπο να διοικεί και να εκπροσωπεί νομίμως την εταιρία όχι μόνο κατά το χρόνο που αφορούν οι οφειλές, αλλά και μετά την έναρξη ισχύος της εφαρμοζόμενης διάταξης (ΜΠΑ 4008/2005, ΔΦΟΡΝ 2006/1607). Από τα ανωτέρω παρέπεται ότι, για να είναι νόμιμη η αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος φυσικού προσώπου που έχει μία από τις αναφερόμενες στο άρθρο 115 του ν. 2238/1994 ιδιότητες, πρέπει η οφειλή για ασφαλιστικές εισφορές του νομικού προσώπου προς το ΙΚΑ, για την οποία επισπεύδεται η αναγκαστική εκτέλεση, να γεννήθηκε μετά την έναρξη ισχύος της προαναφερθείσης διατάξεως, ήτοι μετά την 5.1.1999 (ΣΤΕ 2978/2006, 245/2008, ΝΣΚ 59/2009). Σημειωτέον δε ότι, στην έννοια των εντεταλμένων στη διοίκηση του νομικού προσώπου περιλαμβάνονται και τα πρόσωπα στα οποία η διοίκηση του νομικού προσώπου ανατέθηκε με την ιδιωτική βούληση του οργάνου, που έχει κατά το νόμο τη διοίκηση και εκπροσώπηση του νομικού προσώπου, τέτοια δε περίπτωση συνιστά και η εκ μέρους του κατά νόμο διαχειριστή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης χορήγηση πληρεξουσιότητας σε τρίτο πρόσωπο, για την υπ' αυτού ενέργεια πράξεων διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας, αντί του κατά το νόμο διαχειριστή και για λογαριασμό αυτού, διότι κατ' αυτόν τον τρόπο ο πληρεξούσιος καθίσταται προδήλως εντεταλμένο στη διοίκηση της εταιρείας και επομένως, συνυπεύθυνο έναντι των φορολογικών αρχών για τους παρακρατούμενους φόρους (ΝΣΚ 380/2012, 254/2012).

Σε περίπτωση δε, που έχει δοθεί η διαχείριση της ΕΠΕ χωρίς να ολοκληρωθούν οι διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 του Ν. 3190/1955, δηλαδή με τη δημοσίευση περίληψης της εν λόγω τροποποίησης του καταστατικού στο Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, ως προς το ζήτημα της ευθύνης του διαχειριστή της εν λόγω ΕΠΕ θα τύχουν εφαρμογής οι διατάξεις που διέπουν τις ομόρρυθμες εταιρείες, και συνεπώς αυτός ευθύνεται προσωπικά, απεριόριστα και εις ολόκληρον για τις υποχρεώσεις έναντι τρίτων που αναλήφθηκαν στο όνομα της εταιρίας, ανεξαρτήτως εάν χωρήσουν τροποποιήσεις του καταστατικού της εταιρείας, οι οποίες ισχύουν μόνο μεταξύ των συμβαλλομένων μερών (ΝΣΚ 398/2010).

2. α) Περαιτέρω, από τις διατάξεις του ν. δ/τος 1059/1971, που καθιερώνουν το απόρρητο των εν γένει καταθέσεων σε Ελληνικές Τράπεζες, δεν προκύπτει ότι θεσπίστηκε και το ακατάσχετο των αντιστοίχων, από τις καταθέσεις αυτές, απαιτήσεων, γιατί οι διατάξεις αυτές αναφέρονται αποκλειστικώς και μόνο στο απόρρητο των τραπεζικών καταθέσεων και όχι στη δυνατότητα ή μη κατασχέσεώς τους. Απόρρητο άρα δεν υφίσταται στο μέτρο που, για την ικανοποίηση του δικαιώματος του κατάσχοντα δανειστή, απαιτείται να αποκαλυφθεί η ύπαρξη κατάθεσης, διότι το δικαίωμα αυτό κατισχύει. Αντίθετη ερμηνεία των διατάξεων που προαναφέρθηκαν θα προσέκρουε άλλωστε στο άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος, που ορίζει ότι, καθένας έχει δικαίωμα σε παροχή έννομης προστασίας. Διότι σ' αυτή περιλαμβάνεται και η αναγκαστική εκτέλεση, μορφή της οποίας αποτελεί και η κατάσχεση στα χέρια τρίτου για την ικανοποίηση απαίτησης, χωρίς δε τη δήλωση της Τράπεζας, ως τρίτης, και χωρίς τη δυνατότητα να ασκηθεί κατά της (ρητής ή σιωπηρής) αρνητικής δήλωσής της, η ανακοπή του άρθρου 986 ΚΠολΔ, η μορφή αυτή έννομης προστασίας θα απέβαινε ανέφικτη. Άρα δεν είναι συνταγματικώς επιτρεπτό ο νομοθέτης να αποκλείει την ικανοποίηση της απαίτησης του δανειστή λόγω του τραπεζικού απορρήτου των καταθέσεων. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, οι διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του ν.δ. 1059/1971, δεν αποκλείουν την κατάσχεση των τραπεζικών καταθέσεων ούτε απαγορεύουν την εκ μέρους της τράπεζας δήλωση, που προβλέπεται στο άρθρο 985 παρ. 1, 2 του ΚΠολΔ ή στο άρθρο 32 του ν.

δ/τος 356/1974 (ΚΕΔΕ), περί του αν υπάρχει η απαίτηση από χρηματική στην Τράπεζα κατάθεση, η οποία έγινε αντικείμενο κατασχέσεως, η δε τυχόν δήλωση της Τράπεζας περί της υπάρξεως της καταθέσεως δεν είναι άκυρη. Άλλωστε με το άρθρο 24 του ν. 2915/2001, ρητά πλέον προβλέπεται ότι το απόρρητο των καταθέσεων δεν ισχύει για τους δανειστές του δικαιούχου της κατάθεσης, οι οποίοι διαθέτουν δικαίωμα κατάσχεσης της περιουσίας του τελευταίου (ΕφΑθ 6325/2008, Δ/ΝΗ 2010/184).

β) Εξάλλου, από τη διάταξη του άρθρου 4 του Ν. 5638/1932 σε συνδυασμό με αυτή του άρθρου 1 προκύπτει ότι, με την κατάθεση χρημάτων στο όνομα δύο ή περισσότερων προσώπων ή στο όνομα του ίδιου του καταθέτη και τρίτου ή τρίτων σε κοινό λογαριασμό παράγεται μεταξύ των καταθετών ή του καταθέτη και του τρίτου αφενός και του δέκτη της καταθέσεως νομικού προσώπου αφετέρου, ενεργητική ενοχή εις ολόκληρον κατά την έννοια των άρθρων 489 επομ. ΑΚ, δηλαδή καθένας από τους δικαιούχους έχει δικαίωμα να αναλάβει ολόκληρο το ποσό της καταθέσεως χωρίς τη σύμπραξη των λοιπών, και η Τράπεζα έχει υποχρέωση να καταβάλει το ποσό αυτό σε πρώτη ζήτηση. Όμως σε περίπτωση κατασχέσεως καταθέσεως κοινού λογαριασμού εκ μέρους του δανειστή ενός από τους δικαιούχους, ο δανειστής αυτός δεν δικαιούται να κατάσχει το σύνολο της καταθέσεως, αφού, κατά τεκμήριο αμάχητο, αυτή ανήκει σε όλους τους δικαιούχους κατ' ίσα μέρη, αλλά μόνο το μέρος της καταθέσεως που αναλογεί στον οφειλέτη του καταθέτη. Έτσι η κατάθεση κατά το υπόλοιπο μέρος που αναλογεί στους λοιπούς δικαιούχους παραμένει απρόσβλητη από το δανειστή αυτό, καθιερώνεται δηλαδή με την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 4 ειδική περίπτωση ακατάσχετου ως προς αυτόν (ΑΠ 1812/2007, 785/1999, δημ. ΝΟΜΟΣ). Όπως προαναφέρθηκε, η ανωτέρω διάταξη εξακολουθεί να ισχύει και δεν καταργήθηκε ούτε σιωπηρά από το ν.δ. 1059/1971 «περί του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων», διότι το διάταγμα αυτό, ενώ προέβλεπε για το απόρρητο, δεν καθιέρωσε και το ακατάσχετο, πράγμα που θα γινόταν αν υπήρχε σχετική νομοθετική βούληση. Άλλωστε τα ακατάσχετα που ο νόμος κάθε φορά ορίζει αποτελούν εξαίρεση από τον κανόνα και πρέπει να ερμηνεύονται στενά, αφού δυσχεραίνουν ουσιαστικά ή ακόμη και αποκλείουν την παροχή έννομης

προστασίας στο στάδιο της αναγκαστικής εκτέλεσης, την οποία προστατεύει το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος (Ολ. ΑΠ 19/2001, ΑΠ 785/1999 δημ. ΝΟΜΟΣ). Επομένως, αναφορικά με την επιβληθείσα σε βάρος του ενός των συνδικαιούχων κοινού λογαριασμού κατάσχεση, αυτή, βάσει του τεκμηρίου του άρθρου 4 του Ν. 5638/1932 θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι, αναφέρεται μόνο στην μερίδα του καθού η κατάσχεση-συνδικαιούχου του κοινού λογαριασμού, δηλαδή, εν προκειμένω στο 1/2 καθενός εκ των δύο κοινών λογαριασμών της Σ.Μ. με καθένα από τα δύο ανήλικα τέκνα της (ΝΣΚ 143/2012).

3. Όσον δε αφορά την αρμοδιότητα του εισαγγελέα για έκδοση εισαγγελικής παραγγελίας παρατηρητέα τα ακόλουθα:

Το ισχύον Σύνταγμα ρητά με το άρθρο 26 αυτού και με παραπλήσια διατύπωση σε όλα τα προϊσχύσαντα Συντάγματα δεν περιορίζεται μόνο στον καθορισμό των αρμοδίων οργάνων για την άσκηση των κρατικών λειτουργιών, αλλά καθιερώνει και την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, υπό την έννοια ότι η νομοθετική, εκτελεστική και δικαστική λειτουργία ασκείται κατ' αρχήν μόνον από τα όργανα που είναι ενταγμένα σε κάθε μία από αυτές, χωρίς να επιτρέπεται – εφόσον δεν υφίσταται ρητή αντίθετη συνταγματική ρύθμιση που να θεσπίζει απόκλιση από τον κανόνα αυτόν - η επέμβαση των οργάνων μιας των κρατικών λειτουργιών στις αρμοδιότητες της άλλης (Α. Μάνεση, Αι εγγυήσεις τηρήσεως του Συντάγματος, ΙΙ, 1965, σελ. 351 επ., Δ. Τσάτσου, Συνταγματικό Δίκαιο, τ. Β', 1992, σελ. 128, Α. Μπακόπουλου, Η ανεξαρτησία της δικαστικής λειτουργίας, ΤοΣ 1986, σελ. 20 επ.). Εξ ετέρου, κατά την κρατούσα άποψη, η Εισαγγελική Αρχή, που έχει ως κύριο έργο την άσκηση της ποινικής διώξεως και την πρόκληση των αποφάσεων των δικαστηρίων ανήκει στη δικαστική λειτουργία (βλ. Α. Καρρά, Ποινικό Δικονομικό Δίκαιο, 1993, αρ. περ. 208 επ., Δ. Σπινέλλη, Προβλήματα του εισαγγελικού θεσμού, ΝοΒ 26, 867 επ., με παραπέρα παραπομπές στη βιβλιογραφία).

Ειδικότερα, ο εισαγγελέας έχει μόνο όσες εξουσίες που του απονέμει σ' αυτό ο νόμος, ενόψει δε του ότι δεν συνιστά δικαστήριο (ποινικό ή αστικό) και δεν έχει από τις κείμενες διατάξεις εξουσία να επιλύει, κατ' αρχήν, αστικές ιδιωτικές διαφορές ή να αναγνωρίζει αστικό δικαίωμα ή να διατάσσει περί του

τρόπου και χρόνου ικανοποίησης αστικού δικαιώματος, στερείται και δικαιώματος να επιλύει διαφορά, η οποία έχει ανακύψει μεταξύ διοικητικής δημόσιας υπηρεσίας ή υπαλλήλου αυτής και ιδιώτη (ΝΣΚ 477/99). Τη λύση της τυχόν ανακύπτουσας διαφοράς δικαιούται να επιλύσει δεσμευτικώς, κατά τις κείμενες συνταγματικές και άλλες διατάξεις, μόνο το επιφορτισμένο με την απονομή της δικαιοσύνης αρμόδιο κατά περίπτωση όργανο, ήτοι το αρμόδιο δικαστήριο. Εφόσον, συνεπώς οι εισαγγελικοί λειτουργοί αποτελούν όργανα της δικαστικής εξουσίας μπορεί να συναχθεί το, κατ' αρχήν, συμπέρασμα ότι η εντολή ενός εισαγγελέα προς όργανα της δημόσιας διοίκησης για την διενέργεια ή την αποχή από τη διενέργεια μιας πράξης συνιστά συνταγματικά ανεπίτρεπτη επέμβαση της δικαστικής εξουσίας στα έργα της εκτελεστικής (ΝΣΚ 228/2001).

Ως εκ τούτου, σε περιπτώσεις τυχόν λανθασμένης εκτιμήσεως από τον εισαγγελέα της έννοιας των υπό κρίση διατάξεων ή στις περιπτώσεις έγερσης διάστασης γνώμης μεταξύ της διοικητικής υπηρεσίας και του εισαγγελέα ως προς την συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των ως άνω διατάξεων, η διάταξη του εισαγγελέα ως μη όντος δικαστηρίου αρμόδιου για την επίλυση τέτοιων διαφορών, δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι δεσμεύει τη διοίκηση και απόκειται στον ενδιαφερόμενο ιδιώτη, υπέρ του οποίου ετάχθη η εισαγγελική διάταξη, να προσφύγει στην δικαιοσύνη, εάν δεν το έχει ήδη κάνει, όπως εν προκειμένω, για κρίση επί της ανακύψασας διαφοράς. Εκ των ανωτέρω σαφώς προκύπτει ότι, η μη υπακοή στην διάταξη του εισαγγελέα πρωτοδικών, εάν αυτή θεμελιώνεται σε σαφή αντίθεση της διάταξης του εισαγγελέα με τις εφαρμοστέες διατάξεις της υπό κρίση υπόθεσης, δεν συνιστά παρανομία. Εάν δε αυτή οφείλεται σε αμφιβολία περί της υπαγωγής ή μη της περιπτώσεως στην οποία αναφέρεται η εισαγγελική παραγγελία στις εν λόγω εφαρμοστέες διατάξεις, διότι η διάταξη του εισαγγελέα δεν συνιστά δικαστική απόφαση δεσμευτική και η αμφιβολία συνεπεία των ανωτέρω αποκλείει τον δόλο ως προς την μη εκτέλεση της εισαγγελικής διατάξεως, η μη εφαρμογή της τελευταίας από τον διοικητικό υπάλληλο δεν δημιουργεί στην πραγματικότητα ποινική ευθύνη αυτού, τον μιν προεχόντως διότι οι εφαρμοζόμενες διατάξεις στην υπό κρίση υπόθεση δεν περιέχουν συγκεκριμένη κύρωση κατά του παραβάτη, το δε και σε κάθε περίπτωση, αν

τυχόν, παρ' ελπίδα, χαρακτηριζόταν η μη υπακοή ως παράβαση καθήκοντος, κατ' εφαρμογή του άρθρου 259 Π.Κ., λείπει η προϋπόθεση της ποινικής ευθύνης, δηλ. ο δόλος. Επίσης και εάν χαρακτηριζόταν η ως άνω μη υπακοή ως μορφή απείθειας (άρθρ. 169 Π.Κ.), και πάλι, λείπει το στοιχείο του δόλου, και δεν μπορεί να συνεπάγεται ποινική ευθύνη του αρμοδίου υπαλλήλου για απείθεια (ιδ. σχετ. 788/1988 γνωμ/ση της Νομικής Δ/σης του Υπουργείου Οικονομικών).

Επομένως, από την ερμηνεία των συνδυασμένων διατάξεων του άρθρου 24 και 25 του Ν. 1756/1988 «Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων κλπ.» και λαμβανομένου υπόψη ότι ο Εισαγγελέας δεν συνιστά δικαστήριο (ποινικό ή αστικό), συνάγεται ότι, η προβλεπόμενη στις εν λόγω διατάξεις αρμοδιότητα είναι ασύμβατη με τη διάκριση εξουσιών (άρθρο 26 Σ.), υπό την έννοια ότι η νομοθετική, εκτελεστική και δικαστική εξουσία ασκείται μόνο από τα όργανα που είναι ενταγμένα σε κάθε μία από αυτές, κυρίως, θίγει την υπαγωγή των διοικητικών διαφορών αποκλειστικά στο Συμβούλιο της Επικρατείας και τα διοικητικά δικαστήρια, καθόσον η άρνηση της διοικήσεως να ικανοποιήσει εν όλω ή εν μέρει το δικαίωμα του ενδιαφερομένου αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη και η διαφορά που ανακύπτει από την αμφισβήτηση της νομιμότητάς της, είναι διοικητική διαφορά ακυρωτικής φύσεως. Υπό την εκδοχή δε ότι η ως άνω αρμοδιότητα του εισαγγελέα αποτελεί διοικητικής φύσεως αρμοδιότητα, εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 89 παρ. 3 εδ. α' του Σ., η οποία προβλέπει ότι απαγορεύεται η ανάθεση διοικητικών καθηκόντων σε δικαστικούς λειτουργούς.

Συμπερασματικά, οι εισαγγελικές αρχές μπορούν να ασκούν διοικητικά καθήκοντα συναφή προς τη λειτουργία της δικαιοσύνης, (βλ. άρθρο 25 παρ. 1 Ν. 1756/1988), καθώς και να γνωμοδοτούν σε νομικά ζητήματα, που δεν έχουν όμως εισαχθεί στα δικαστήρια, για ερωτήματα όμως αυστηρώς υποβαλλόμενα είτε από τους αναλυτικά αναφερόμενους δημόσιους λειτουργούς της παρ. 5β του άρθρ. 24 είτε από υπηρεσίες του δημοσίου και των ΝΠΔΔ σχετικά με την ερμηνεία του ποινικού νόμου (βλ. άρθρ. 25 παρ. 2 Ν. 1756/1988), αλλά δεν έχουν εξουσία υποκατάστασης στα έργα της δημόσιας διοίκησης, δεδομένου ότι το Σύνταγμα (άρθρο 94 παρ. 4) επιτρέπει (κατά διασταύρωση των εξουσιών) την ανάθεση αρμοδιοτήτων διοικητικής φύσης μόνον σε δικαιοδοτικά όργανα

(πολιτικά και διοικητικά δικαστήρια) . Πρέπει δε να γίνει δεκτό ότι η εισαγγελική παραγγελία δεσμεύει τη Διοίκηση με την έννοια ότι αποτελεί επιτακτική εντολή προς διερεύνηση του σχετικού αιτήματος. Ως εκ τούτου, η εισαγγελική παραγγελία υποχρεώνει τη Διοίκηση σε σαφή και αιτιολογημένη (αρνητική ή θετική) απάντηση προς τον αιτούντα, ήτοι έκδοση εκτελεστής διοικητικής πράξης μετά από έρευνα της υπόθεσης ή νέα έρευνα σε περίπτωση που έχει προηγηθεί άρνηση της Διοίκησης. Εάν η Διοίκηση παραλείπει να εκδώσει ρητή πράξη, μετά την πάροδο εικοσαήμερου (άρθρ. 5 παρ. 6 Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, όπως ισχύει), από την περιέλευση της εισαγγελικής παραγγελίας, τότε στοιχειοθετείται παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας, προσβαλλόμενη με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (πρβλ. ΣτΕ 2376/96, 205/2000, 1944/2003). Η παράλειψη αυτή της Διοίκησης θα μπορούσε ενδεχομένως να θεμελιώσει και ποινική ευθύνη λόγω μη συμμόρφωσης σε εισαγγελική παραγγελία με το ως άνω, ωστόσο, εννοιολογικό περιεχόμενο (υποχρέωση της Διοίκησης σε απάντηση) (3/2009 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΡ.ΠΡ.ΔΕΔ.ΠΡ.Χ., Δ/ΝΗ 2010/595). Ενόψει λοιπόν των ανωτέρω σοβαρών πειθαρχικών και ποινικών κυρώσεων (169, 259 Π.Κ.), που επαπειλούνται σε βάρος των υπαλλήλων, οι οποίοι αρνούνται να συμμορφωθούν στη σχετική εντολή του εισαγγελικού λειτουργού και προς αποτροπή τυχόν ευθύνης του Δημοσίου, και εν προκειμένω του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, λαμβανομένης υπόψη και της προπαρατεθείσας κρατούσας απόψεως σχετικά με τη φύση της εισαγγελικής παραγγελίας κρίνεται σκόπιμο, όταν ο αρμόδιος υπάλληλος κρίνει ότι το περιεχόμενο της εισαγγελικής παραγγελίας βρίσκεται σε αντίθεση με διάταξη νόμου, να θέτει τούτο άμεσα υπόψη της εισαγγελικής αρχής και ειδικότερα ν' αναφέρει με έγγραφό του στον παραγγείλαντα Εισαγγελέα και στον αιτούντα ενδιαφερόμενο την αδυναμία εκτελέσεως της παραγγελίας, δυνάμει της σχετικής αντίθετης διατάξεως του νόμου (ΝΣΚ 150/2012, 307/2008).

IV. Από το πραγματικό του ερωτήματος σε συνδυασμό με τα αποσταλέντα σε μας στοιχεία από την ερωτώσα Υπηρεσία προκύπτει ότι:

Ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών Ρόδου με την αρ. 1286/24-07-2013 παραγγελία του, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις των άρθρων 24 παρ. 1 και 2 Ν. 1756/1988 και του άρθρου 25 παρ. 1 του Σ., καθώς και το από 21-7-2013 υπόμνημα-αίτηση της Σ.Μ., συζύγου του Γ.Χ., έκρινε ότι η επιβληθείσα σε βάρος της αιτούσας κατάσχεση εις χείρας τρίτου από το Περιφερειακό Υποκ/μα Ρόδου ΙΚΑ-ΕΤΑΜ «...*παραβιάζει καταφανώς την αρχή της αναλογικότητας που προστατεύεται από το άρθρο 25 του Σ., αφού κατάσχεσαν λογαριασμούς της αιτούσας οι οποίοι στην ουσία υπήρξε διαχειρίστρια ενεργή μόνο για διάστημα 27 ημερών (από 23-11-2005 έως 19-12-2005) και οι οποίοι λογαριασμοί είχαν συνδικαιούχους τα ανήλικα τέκνα της Κ. και Ε.Χ., ηλικίας 5, 5 και 3, 5 ετών αντίστοιχα, ενώ θα μπορούσε να κατασχέσει τους εταιρικούς λογαριασμούς*», γι' αυτό και έδωσε εντολή στην Διευθύντρια του ανωτέρω Υποκ/τος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, όπως προβεί αφενός μεν σε άρση της επιβληθείσας κατάσχεσης σε δύο τραπεζικούς λογαριασμούς στην τ έως Αγροτική Τράπεζα, με συνδικαιούχους την αιτούσα Σ.Μ. και τους υιούς της Κ.Χ. του Γ. και Ε.Χ. του Γ., καθώς και στην αποδέσμευση των εν λόγω τραπεζικών λογ/σμών, και αφετέρου την αποδέσμευση του ατομικού ΑΦΜ της αιτούσας Σ.Μ. από το εταιρικό ΑΦΜ της ΕΠΕ.

Συνεπώς, ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, η ανωτέρω εισαγγελική παραγγελία, ανεξαρτήτως της φύσης αυτής, ήτοι ως δικαστικής ή διοικητικής πράξης, έχει εκδοθεί εκτός δικαιοδοσίας του ως άνω εκδόσαντος αυτή εισαγγελικού λειτουργού, και ως εκ τούτου δεν δημιουργεί υποχρέωση συμμόρφωσης σε βάρος εν προκειμένω του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Ρόδου, καθόσον η κρίση αυτής για την νομιμότητα της επιβληθείσας σε βάρος της καθής διαχειρίστριας ΕΠΕ κατάσχεση εις χείρας τρίτου ,υπάγεται ως διαφορά στην αποκλειστική δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων. Σημειωτέον δε ότι, δεν προκύπτει από καμία διάταξη νόμου απαλλαγή από την ευθύνη, καταβολής εν προκειμένω ασφαλιστικών εισφορών στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, διαχειρίστριας ΕΠΕ, λόγω ενεργούς θητείας της «μόνο για διάστημα 27 ημερών», διότι, η ως άνω διαχειρίστρια της προαναφερθείσας ΕΠΕ διετήρησε την ιδιότητα αυτή μέχρι την 19-6-2010, ότε διορίσθηκε διαχειριστής αυτής ο Γ.Χ., η δε ανάθεση με πληρεξούσιο της διαχείρισης από τη διαχειρίστρια αυτή δεν αναιρεί την ιδιότητά της ως

διαχειρίστριας της ΕΠΕ και την εντεύθεν απορρέουσα νομική ευθύνη της προς καταβολή των οφειλομένων την ως άνω ΕΠΕ ασφαλιστικών εισφορών. Εξ ετέρου, όπως σαφώς ορίζει η σχετική διάταξη του άρ. 12 της υποπαραγράφου ΙΑ2 της παρ. Α του άρθρου 1 του Ν. 4152/2013, για την άρση της εν λόγω κατάσχεσης απαιτείται προηγούμενος διακανονισμός οφειλών, ο οποίος δεν έχει, έως σήμερα, επιτευχθεί.

Εξ αφορμής όμως της εν λόγω εισαγγελικής παραγγελίας, είναι σαφές ότι χρήζει επανεξέτασης, από πλευράς του αρμοδίου υποκαταστήματος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Ρόδου, στα πλαίσια της χρηστής διοίκησης, η επιβληθείσα κατάσχεση στους ήδη δεσμευθέντες τραπεζικούς λογαριασμούς της αιτούσας Σ.Μ, οι οποίοι είναι κοινοί με τα δύο ανήλικα τέκνα της, καθόσον, κακώς απεδόθησαν στο Ίδρυμα τα αναλογούντα στα ως άνω τέκνα-συνδικαιούχους μη κατασχεθέντα ποσά, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρ. 4 του Ν. 5638/1932, οφειλόμενη προφανώς σε σφάλμα, από μέρους της Αγροτικής Τράπεζας. Τέλος, όσον αφορά την εντολή αποδέσμευσης του ατομικού ΑΦΜ της εν λόγω αιτούσας από το εταιρικό ΑΦΜ της ανωτέρω ΕΠΕ, που δίδεται με την ως άνω εισαγγελική παραγγελία στην Διευθύντρια του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, αναρμοδίως αυτή εντέλλεται σε εκτέλεση αρμοδιοτήτων, που υπάγονται στην αρμόδια φορολογική αρχή.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Κατόπιν των ανωτέρω, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, στο τιθέμενο ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι, η υπ' αριθμ. 1286/24-07-2013 εισαγγελική παραγγελία, σύμφωνα με το περιεχόμενό της, είναι εκτός δικαιοδοσίας του εκδόσαντος αυτή δικαστικού λειτουργού και συνεπώς μη δεσμευτική για την αρμόδια Διευθύντρια του Υποκ/τος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Ρόδου. Ενόψει όμως της, από αβλεψία της τρίτης (τραπεζικής εταιρίας) ΑΤΕ Ρόδου, μη νόμιμης απόδοσης στο ως άνω υποκατάστημα, του συνολικού ποσού και των δύο κοινών λογαριασμών της οφειλέτριας, δηλ. και των ποσών των κοινών λογαριασμών, που ανήκουν στα δύο ως άνω ανήλικα τέκνα- συνδικαιούχους των κοινών λογαριασμών οφείλει το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, στα πλαίσια της χρηστής διοίκησης, να

προβεί σε επιστροφή των ποσών των λογαριασμών, που ανήκουν στη μερίδα των δύο συνδικαιούχων και ανηλίκων τέκνων της οφειλέτριας, τα οποία απεδόθησαν στο Υποκατάστημα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Ρόδου από αβλεψία της ΑΤΕ Ρόδου, γνωστοποιώντας παράλληλα, με σχετικό έγγραφο της στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Ρόδου, τα νέα αυτά δεδομένα της υπόθεσης.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 14 Ιανουαρίου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ Ν.Σ.Κ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΑΡΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.

